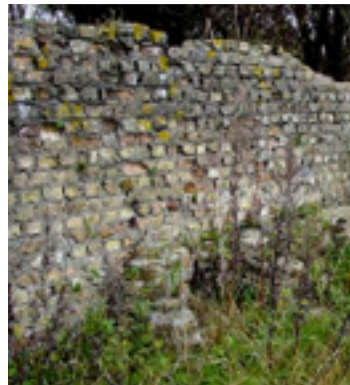
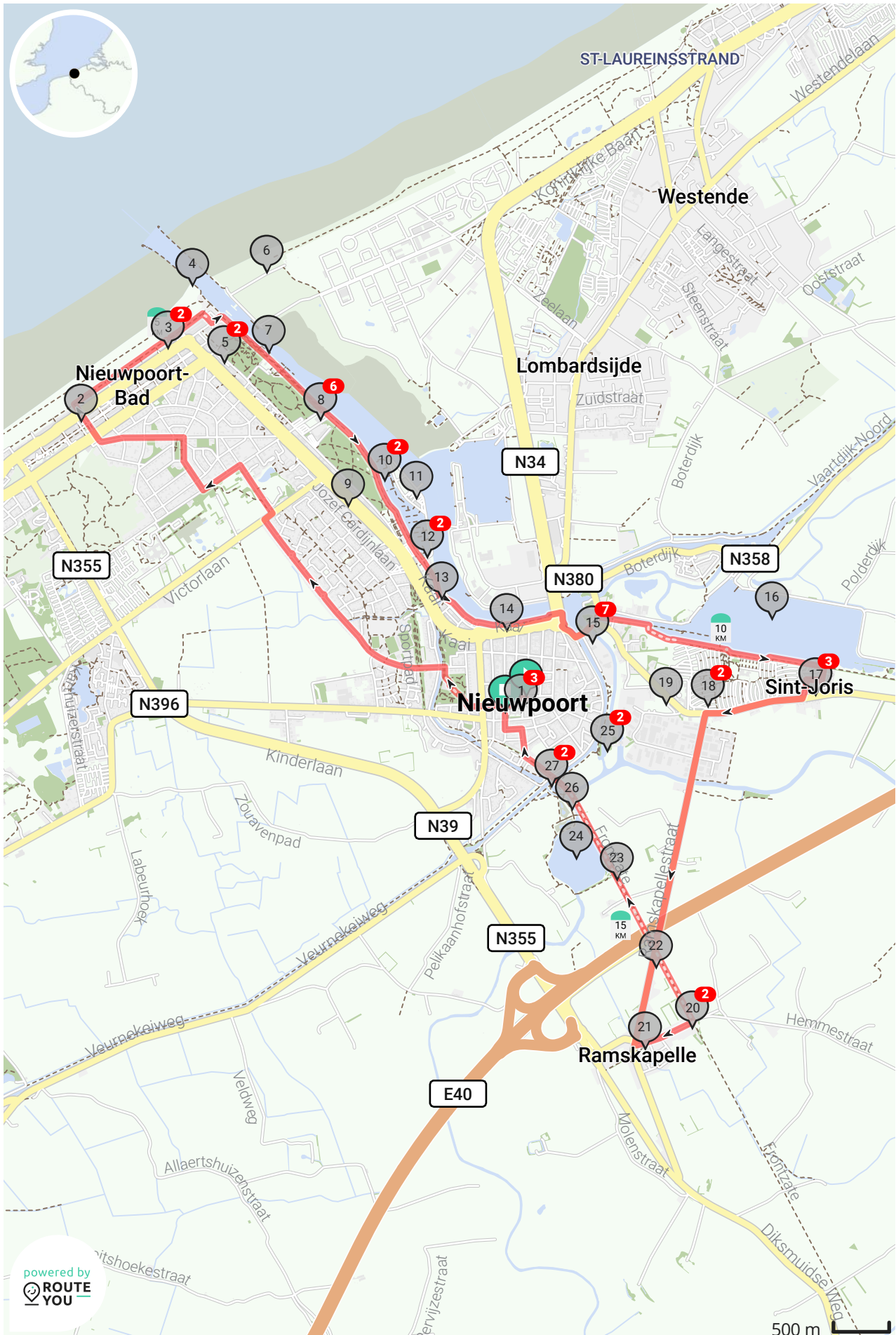

De vier kerken in Nieuwpoort

Deze route wordt jou aangeboden door

Heyde Etienne

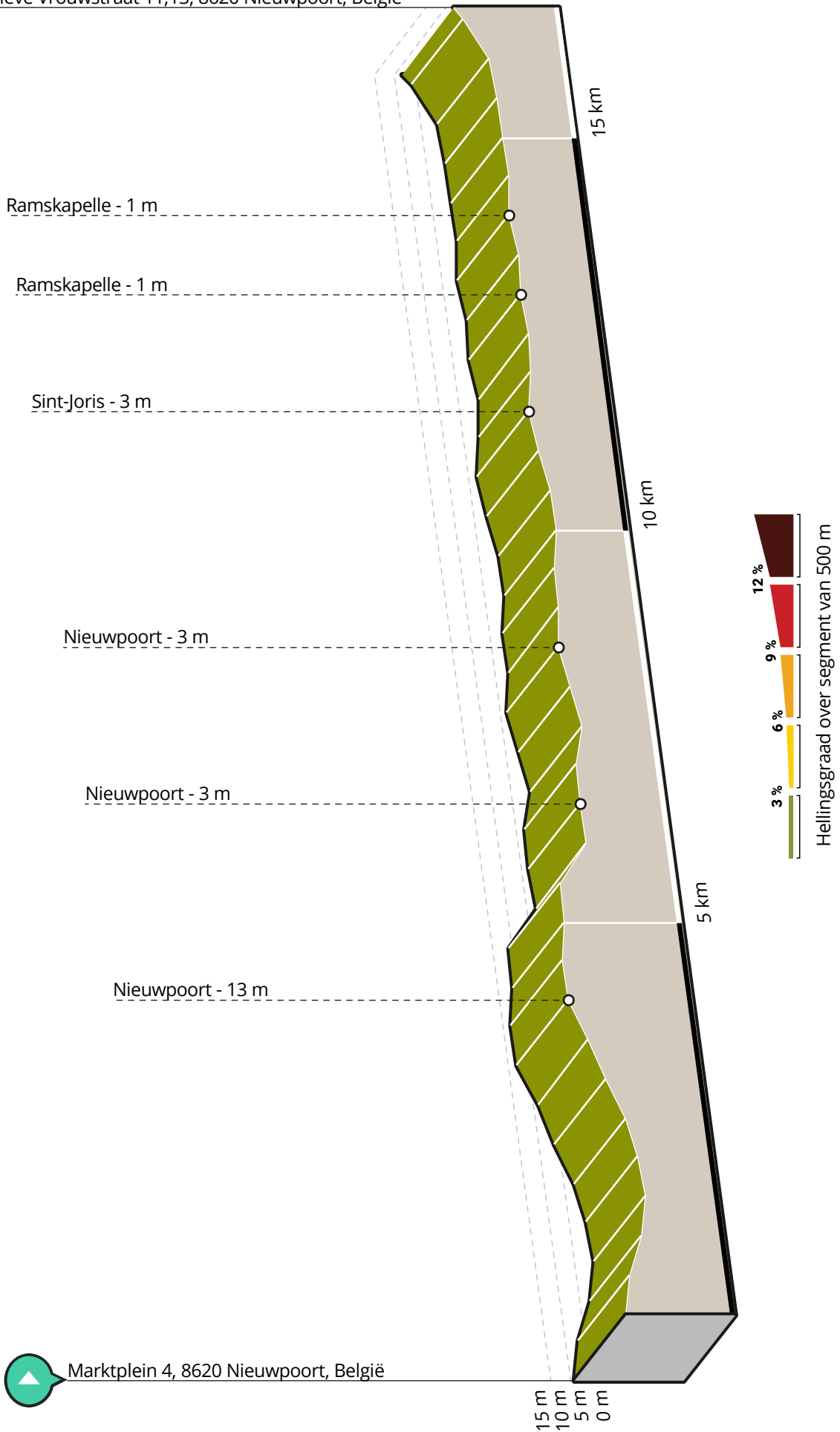

map data: © OpenStreetMap Contributors; Cartography: © RouteYou

Onze Lieve Vrouwstraat 11;13, 8620 Nieuwpoort, België

Marktplaatsplein 4, 8620 Nieuwpoort, België

De vier kerken in Nieuwpoort

Lengte: 16.7 km

Stijging: 39 m

Moeilijkheidsgraad: 1/10

Marktplein 4, 8620 Nieuwpoort, België

Onze Lieve Vrouwstraat 11;13, 8620 Nieuwpoort, België

Routebeschrijving

Fiets- wandeltocht start op de marktplaats in Nieuwpoort-Stad gidst ons naar de drie deelgemeenten en terug.

We bezoeken de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Nieuwpoort-Stad en vervolgens de Sint-Bernarduskerk in Nieuwpoort-Bad. We vervolgen onze weg over de zeedijk de fietsweg langs de havengeul over het Kattesas naar de vismijn en verder naar Sint-Gregoriuskerk in Sint-Joris. De vierde kerk die we bezoeken is de Sint-Laurentiuskerk te Ramskapelle. De fiets- wandeltocht brengt ons terug terug naar de startplaats.

Bezienswaardigheden

Halle Nieuwpoort

- Afstand langs route: 0.0 km

Afbeelding 1: Halle Nieuwpoort (Bron: *Heyde Etienne*)

De Nieuwpoortse Halle, beter bekend onder de naam Stadshalle. Dit gebouw werd geklasseerd met K.B. van 25 maart 1938. Men neemt aan dat er op dezelfde plaats sinds 1280 een Halle stond. Dit

beklemtoont duidelijk het bloeiende handelsverleden van de kuststad.

De Halle werd in de loop der tijd meermaals verwoest. De laatste verwoesting dateert uit de Eerste Wereldoorlog. Nadien werd de Stadshalle in zijn oorspronkelijke stijl en met de oorspronkelijke materialen heropgebouwd in 1920. In het recente verleden waren er verschillende musea in ondergebracht, maar na de laatste restauratie in 1999 doet de Halle nu nog enkel dienst als tijdelijke expositieruimte en vormt het een uitgelezen decor voor feestelijke ontvangsten door het stadsbestuur.

Stadhuis Nieuwpoort

- Afstand langs route: 0.02 km

Afbeelding 2: Stadshuis Nieuwpoort (Bron: *Heyde Etienne*)

Het Stadshuis dateert in zijn huidige vorm in Vlaamse neo-renaissance uit 1922. Op het gelijkvloers is o.a. de dienst Toerisme onderbracht. Het vroegere stadshuis, aan de Langestraat, doet thans dienst als politie-commissariaat.

Het huidige stadshuis, palend aan de zuidkant van het Marktplein, dateert uit 1922 (cfr. ankerdatering op de zuidgevel). Bij de wederopbouw na de Eerste Wereldoorlog streefde men er naar om alle belangrijke openbare gebouwen nabij het marktplein te concentreren. Voor de bouw van het nieuwe stadshuis dienden daarom liefst vier handelaarsgezinnen hun woning te ontruimen. Het stadshuis huisvest thans, naast de stedelijke administratieve diensten, het toerisme kantoor. Het interieur bevat een rijke verzameling kunstwerken waaronder etsen, tekeningen, aquarellen, schilderijen en beelden. Bouwkundig behoort dit stadshuis tot de neo-vlaamse renaissance. Boven de korfboogdeur is het vroegere wapenschild van de stad aangebracht. Het bestaat uit de afbeelding van een ploegende boer en een visser met anker. Bovenaan wordt de Latijnse

benaming van de stad, nl. "Novus Portus" vermeld. In het midden van het Marktpllein bevindt zich een arduinen steen met de aanhef van de Stadskeure van Nieuwpoort, uitgekapt door W. Vermandere. Deze Vrijheidskeure werd aan Nieuwpoort verleend door Filips van de Elzas, graaf van Vlaanderen in 1163. De toekenning van een Stadskeure betekende voor Nieuwpoort een volledige autonomie op bestuurlijk, fiscaal en juridisch vlak. Deze Keure is het bewijs van het belang van Nieuwpoort door de eeuwen heen.

Onze-Lieve-Vrouwekerk te Nieuwpoort

- Afstand langs route: 0.1 km

Afbeelding 3: Onze-Lieve-Vrouwekerk te Nieuwpoort (Bron: Heyde Etienne)

Nadat in 431 Maria was uitgeroepen tot 'Moeder van God' verzezen er nagenoeg in alle steden van Europa Maria- of Onze-Lieve-Vrouwekerken.

De hoofdkerk van Nieuwpoort, de Onze-Lieve-Vrouwekerk staat bij het Marktpllein. Het eigenlijke kerkgebouw werd na de complete verwoesting door beschieting in WO I, weer opgebouwd tussen 1920 en 1923 in de toestand van na de restauratie van rond de eeuwwisseling (1899 - 1905). Uit deze restauratie is aan de zuidzijde van de kerk een stuk zuil overgebleven, die ook nu nog herinnert aan de vierde kerkbeuk die in 1834 werd afgebroken.

De kerktoren (eigenlijk een beiaardtoren eigendom van de stad) dateert van een nog latere periode. In 1952 voltooid, herbergt deze toren nu de beiaard. Vóór de Eerste Wereldoorlog stond hier een renaissance-toren uit de 17de eeuw die echter volledig vernield werd.

Bouwgeschiedenis :

1165 - Er wordt een kapel opgericht onder het patronaatschap van de Sint-Niklaasabdij van Veurne. Deze groeit vlug uit tot een éénbeukig Romaans

kruiskerkje met hoofdbeuk, transeptarmen en koor. 1300 -1325 - Het koor wordt tot een driebeukig hallekoor vergroot. De vlakke sluiting blijft echter behouden en vormt een stilistische reminiscentie aan de Romaanse architectuur.

15de eeuw - De benedenkerk wordt tot drie gelijkwaardige hallen in gotische stijl vergroot.

16 -18de eeuw - In deze periode worden een aantal veranderingen en verbouwingen uitgevoerd, die echter naderhand weer teniet gedaan worden. Zo fungeert de brede dwarsbeuk enige tijd als hoofdbeuk met een ingangsportaal aan de noordzijde en een vijfzijdig koor aan de zuidkant.

1631 - De bouw van de renaissance-toren in het zuidoosten wordt gestart, maar verder dan de vierzijdige onderbouw geraakt men niet.

1735 - De toren wordt "barok" voltooid met een achtkantige bovenbouw en een helmvormige spits.

1914 -18 Tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt de Onze-Lieve-Vrouwekerk volledig verwoest.

1922 - Met uitzondering van de toren wordt de gotische hallenkerk historiserend heropgebouwd. J. Viérin uit Brugge is de architect.

1946 - Herstelling van de schade na de brand van 1940 en 1944 toen de daken en de gewelven instortten.

1952 - Ten noorden van de noordelijke dwarsarm bouwt men een vrijstaande neogotische toren, naar een ontwerp van de architecten J. en L. Viérin.

2013 - Renovatie buitenkant.

Meer info: www.kerkbestuur-nieuwpoort.be

Sint-Bernarduskerk te Nieuwpoort-Bad

- Afstand langs route: 4.26 km

Afbeelding 4: Sint-Bernarduskerk te Nieuwpoort-Bad (Bron: Heyde Etienne)

Het is een neo-romaanse bouwwerk uit 1923, gebouwd ter vervanging van een gelijkaardig

kerkgebouw uit 1877. Niet alleen tijdens de Eerste maar ook tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de kerk zwaar beschadigd. De herstellingen van 1947 bepalen dan ook het huidige uitzicht. De gevels in gele baksteen rusten op een arduinen sokkel. Het stillistisch onderscheid met de gotische kerken van Nieuwpoort-Stad en Sint-Joris is in één oogopslag duidelijk. In de Romaanse stijl domineert immers de rondboog terwijl de ornamentiek doorgaans minimaal is. Nochtans is de stijlzuiverheid enigszins geschaad door het gebruik van steunberen tegen de torenromp en de zijbeuken, een element uit de gotiek. Mee info www.kerkbestuur-nieuwpoort.be

De Barkentijn

 - Afstand langs route: 5.03 km

Afbeelding 5: De Barkentijn (Bron: *Heyde Etienne*)

Dit hoekhuis (1923), de voormalige eigendom van baron Crombez, is het fraaiste voorbeeld van Normandische stijl aan de Westkust. De onderbouw bestaat uit breuksteen met een arduinen omlijsting rond de segmentboogvormige kelderramen. De gevels van het gelijkvloers hebben een dambordversiering met afwisselend "tegels" in baksteen en zandsteen. De tweede bouwlaag vertoont pseudo-vakwerk met houten balusters. Diverse dakkapellen en een polyonaal hoektorentje. De zij- en achtergevel hebben een analoog uitzicht.

White Residence

 - Afstand langs route: 5.15 km

White Residence
Eertijds "Le Grand Hôtel" genoemd. Monumentale en beschermde gevels uit 1924 naar een ontwerp van architect A. Lagache. Grijze gevels (1924) in

Afbeelding 6: White Residence (Bron: *Heyde Etienne*)

natuursteen (arduin) en bepleisterde baksteen. Op de barok geïnspireerde ornamenten met balkons en balusters, guirlandes en medaillons, festoenen en bloemmotieven, geprofileerde bogen en beelden.

Staketsel te Nieuwpoort

 - Afstand langs route: 5.36 km

Afbeelding 7: Staketsel te Nieuwpoort (Bron: *Heyde Etienne*)

Het Westerstaketsel, gebouwd in 1865, heeft een lengte van 490 meter, terwijl het Oosterstaketsel, uit hetzelfde jaar, 543 meter in zee steekt. Op de hoofden dragen zij een signallantaarn en een misthoorn, ze lijken op vuurtorens in miniatuur. Tijdens de twee Wereldoorlogen werden de staketsels zwaar beschadigd, om niet te zeggen vernield, ze zijn telkens weer opgebouwd.

Deze twee staketsels vormen een grote attractie en is een pleisterplaats voor toeristen. Lekker uitwaaien, De zeehengelsport of het vissen met het kruisnet zijn er een geliefde bezigheid.

Ysara

 - Afstand langs route: 5.46 km

Sinds de bouw van het centrum in 2006 kun je er terecht voor een brede waaier aan zaal- en

Afbeelding 8: Ysara (Bron: *Heyde Etienne*)

podiumkunsten. De zaal beschikt over professionele accommodatie en uitrusting. In de theaterzaal kunnen maar liefst 300 personen zittend plaatsnemen. Het ganse jaar door is er een gevarieerd agenda van theater, muziek, film en humor. Naast de theaterzaal is een ruime cafetaria en een zaal geschikt voor vergaderingen en tentoonstellingen

Vakantiepark Floreal

- Afstand langs route: 5.72 km

Afbeelding 9: Vakantiepark Floreal (Bron: *Heyde Etienne*)

Floreal biedt u moderne studio's, met of zonder hotel formule, en appartementen aan. Een binnenzwembad gratis voor logerende gasten. Onze gasten mogen ook de patanquevelden alook het ninigolfparcours van 18 holes gebruiken.

Vuurtoren te Nieuwpoort

- Afstand langs route: 5.72 km

De vuurtoren, gelegen op de rechteroever van de IJzermonding, heeft een bewogen geschiedenis. Hij werd gebouwd in 1881 op 100 meter van zee en op 250 meter van de IJzermonding, ter vervanging van de oude Vierboete, die op de linkeroever en meer stadswaarts stond, te ver van zee om normaal te

Afbeelding 10: Vuurtoren te Nieuwpoort (Bron: *Heyde Etienne*)

functioneren.

De nieuwe toren was 28 meter hoog en vormde met het dubbele woonhuis voor de vuurtorenwachter één complex. Het was verlicht met minerale olie en straalde een vast rood licht uit.

Einde oktober 1914, tijdens De Slag van de IJzer, werd de vuurtoren stukgeschoten. Herbouwd in het jaar 1923, in baksteen, was hij uitgerust met een elektrisch "bliksemlicht".

Bij hun aftocht in september 1944 hebben de Duitsers de toren gedynamiteerd. Het volgend jaar werd voorlopig een 15 meter hoge seinpyloon op een duin geplaatst.

De huidige lichttoren werd in gebruik genomen in 1949. Het betreft ditmaal een betonconstructie beschilderd met witte en rode banen, wat zijn zichtbaarheid en herkenbaarheid als bakken zeker ten goede komt. Hij reikt 27 meter boven de zeespiegel, de lichtbron haalt 29 m. Het rode zwaailicht straalt om de 14 seconden een lichtflits uit. De laatste vuurtorenwachter heeft de functie vervuld tot aan zijn opruststelling in 1963. Zo verloor de vuurtoren een stukje romantiek . Sindsdien wordt de werking van de lichttoren geregeld met elektronische afstandsbediening vanuit het gebouw van het Loodswezen aan de overzijde van de IJzermonding.

Veerdienst te Nieuwpoort

- Afstand langs route: 5.92 km

In de havengeul verbindt een veerboot de twee oevers van de IJzer. De dienst functioneert alle dagen tijdens de schoolvakanties en het ganse jaar tijdens

Afbeelding 11: Veerdienst te Nieuwpoort

het weekend. Deze veerdienst behoort tot de infrastructuur van het havengebied en wordt in het seizoen door honderden personen per dag gebruikt. Ook kunnen rolwagen-gebruikers en fietsers de oversteek maken. Deze veerdienst is daarmee een essentieel onderdeel van de Kustfietsroute, die over een afstand van ongeveer 70 km. alle kustbadplaatsen met elkaar verbindt. Gratis !!!!!

Hondenloopweide

 - Afstand langs route: 6.27 km

Afbeelding 12: Hondenloopweide (Bron: Heyde Etienne)

Hondenloopweide

Een hondenloopweide is een omrand terrein op het openbaar domein waar honden vrij kunnen rondlopen in een natuurlijke omgeving. De gebruiker moet zich aan de reglementering houden vermeld op het infobord der toegangen. De ontmoetingsplaats voor honden liefhebbers.

Eerste clubgebouw KYCN

 - Afstand langs route: 6.32 km

De KYCN is opgericht in 1932 en is hierdoor één van de oudste Belgische Yachtclubs. In 1938 werd het eerste Clubhuis opgericht langs de IJzer. Dit Clubhuis werd geschonken aan de Nieuwpoortse Zee scouts. In 1971 werd, door toedoen van toenmalig Commodore Paul Orban, een nieuw clubhuis

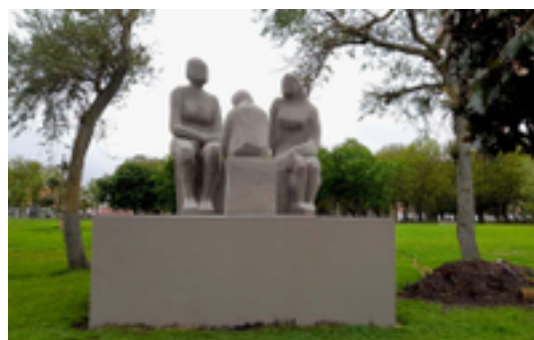

Afbeelding 13: Eerste clubgebouw KYCN (Bron: Heyde Etienne)

opgericht op de Kromme Hoek, daar waar ooit de Vierboete de veilige haven duidde. Zo begon het KYCN-verhaal op het schiereiland. De KYCN staat voor Jeugd, Familie en Sport. Dit laatste vertaalt zich dan ook de in de organisatie van talrijke kampioenschappen. Zowel Belgische, Europese als wereldkampioenschappen streken hier neer. Alsook is de KYCN één van de stichtende leden van het Noordzeekampioenschap.

FAMILY MODULE

 - Afstand langs route: 6.36 km

Afbeelding 14: FAMILY MODULE (Bron: Heyde Etienne)

Het kunstwerk

Het beeld bestaande uit 3 figuren is 6 meter hoog en staat op een sokkel van 5,5 op 4 meter.

De kunstenaar: GOSKA MACUGA (Warschau (P) 1967)

Met dit beeldhouwwerk brengt Macuga hulde aan de van hekserij beschuldigde Nieuwpoortse vrouwen en neemt ze op de samenleving onder de loep.

In het werk verwijst Macuga naar het werk 'La Familia Obrera' (1968) van de Argentijnse kunstenaar Oscar Bony. Daarbij poseerde een arbeidersgezin als levende sculptuur op een sokkel. Hiermee bekritiseerde hij de overheid die het gezin als een hoeksteen van de samenleving zag, maar de

arbeidersklasse in de kou liet staan.

Maurits van Nassau

- Afstand langs route: 6.38 km

Afbeelding 15: Maurits van Nassau (Bron: *Heyde Etienne*)

Bij het binnenkomen van het Prins Mauritspark langs de Louisweg word je verwelkomd door een driedelig bronzen standbeeld ontworpen door de kunstenaar Frank Neiryck.

Dit ter herinnering aan de Slag bij Nieuwpoort op 2 juli 1600. Deze opmerkelijke veldslag in Nieuwpoort en omgeving waarbij het onverwacht tot een confrontatie te velde kwam tussen het leger van Maurits van Nassau (Staatse) en het leger van aartshertog Albrecht (Paapse) werd door Maurits gewonnen. Dit gevecht zou achteraf de geschiedenis ingaan. Het werd in het jaar 2000 te Nieuwpoort herdacht niet alleen met een tentoonstelling maar ook met dit standbeeld.

De beeldhouwer, Frank Neiryck, wilde er bewust geen oorlogsmonument met wapenuitrusting van maken maar er toch een brok symboliek in leggen. Omdat hij niet het geweld van de veldslag wilde beklemtonen, maar wel het strategische inzicht en de politieke gevolgen, staat het beeld van Prins Maurits meer als symbool voor de wending in de geschiedenis dan voor een verheerlijking van de persoon. De prins zelf is getooid in harnas, zonder zwaard maar met een rol perkament in de hand. Het document verwijst naar het sluiten van het Drievoudig Verbond waarbij Engeland en Frankrijk de soevereiniteit van de Verenigde Provinciën hadden erkend. Het symboliseert kennis en wijsheid.

Godin van de wind

- Afstand langs route: 6.55 km

Het beeld werd in 2002 speciaal voor Nieuwpoort

Afbeelding 16: Godin van de wind (Bron: *Heyde Etienne*)

gemaakt.

De Godin van de Wind beeldt een vrouw uit, turend naar de zee, afwachtend, hopen, denkend aan een verdere bestemming... Talrijke interpretaties zijn mogelijk.

De kunstenaar: ANTOON LUYCK

In zijn beelden vinden we de mooiste voorbeelden van stilering van de gewone, natuurlijke vorm naar een uitgezuiverde abstractie. Voor alles blijft hij toch de meester van het bezielde portret: als tekenaar en als beeldhouwer!

Kuisbank

- Afstand langs route: 6.68 km

Afbeelding 17: Kuisbank (Bron: *Heyde Etienne*)

Kuisbank, langs de zijde van het vaarwater, boven de bodem aange - brachte, balkenvloer, vaak voorzien van een aangrenzende remming, waarop men het schip voor onderhoud droog kan laten vallen.

Een kuisbank heeft een bijna horizontaal vlak dat bij laagtij volledig droog ligt. Het is uitgerust met een balkenrooster en voorzien van constructies voor het aanmeren. Sommige kuisbanken hebben naast het horizontaal vlak een helling naar de weg. Het hellend vlak is zeer nuttig voor de aanvoer van materialen en voor op het droge te trekken van de kleinere vaartuigen. De kuisbank met een helling en bereikbaar vanaf de weg noemt men een "open kuisbank".

Banken, het droogzetten van een vissers- of (binnen) vaartuig in de getegebieden. Tijdens hoogwater wordt het vaartuig op een zate of kuisbank gevaren, dan wel op een bankstelling die van paaljukken is vervaardigd. Hierdoor komt het gedurende de laagwaterperiode droog te liggen. Men kan onderhoudswerkzaamheden of reparaties beneden de waterlijn uitvoeren.

Streektaal uit het Oostends woordenboek:

- bankn: op de bank halen of brengen van een vaartuig om het te reinigen

- banktie: tij als het schip kan gekuist worden op een bank

Deze open kuisbank is lange tijd druk gebruikt. De aanliggende helling was goed bereikbaar vanaf de weg tot het jaar 1990 en druk gebruikt door de sportvissers, motorboten en kleine zeilboten om ze te water te laten en ze uit te nemen. Op heden is deze helling nog bruikbaar (?) maar niet meer bereikbaar met de auto.

Het was een attractie daar de bedrijvigheid gade te slaan. Momenten was het daar zeer druk en stond men in files te wachten om de helling te gebruiken.

Zorgverblijf Ten Anker

- Afstand langs route: 7.01 km

Afbeelding 18: Zorgverblijf Ten Anker (Bron: Heyde Etienne)

In onze senioren residentie WZC Ten Anker (Nieuwpoort) vindt u niet enkel alle faciliteiten maar beslist ook alle genoegens van het leven. Lekker tafelen, een gezellig praatje, fijne ontspanning. Door de rustige ligging in het groen geniet u heel het jaar door van de seizoenen.

Vanuit het wzc heeft u een prachtig zicht op de jachthaven.

Rustige omgeving

Openbaar vervoer op wandelafstand
Park en/of tuin (meer dan enkel terras)

Le vent souffle où il veut

- Afstand langs route: 7.02 km

Afbeelding 19: Le vent souffle où il veut (Bron: Heyde Etienne)

Op 8 april 2011 werd het kunstwerk 'Le vent souffle où il veut' van de Franse kunstenaar Daniel Büren op de Kromme Hoek ingeplant. Sindsdien dan kan iedereen van het unieke en kleurrijke uitzicht genieten: wandelaars en fietsers langs de havengeul en op de Kromme hoek, maar ook de bemanning van de boten die de geul in- en uitvaren. Wie tussen de masten wandelt, krijgt een heel ander zicht op het werk. Het imposante kunstwerk bestaande uit honderd vlaggenmasten met daaraan evenveel windhanen was een van de blikvangers van Beaufort03 en prijkte toen op het strand van De Haan. Met dit werk wilde Büren een bos creëren waarin kinderen kunnen spelen en wandelaars vertoeven. Hij koos voor tien verschillende kleuren uit het RAL-spectrum en liet deze in alfabetische volgorde aan de masten monteren: donkerblauw over paarsachtig rood naar weidegroen. Alle kunstwerken van Daniel Büren zijn zogenaamde in-situ werken: ze komen tot stand als reactie op of in relatie met hun omgeving. Het werk 'Le vent souffle où il veut' komt enkel tot zijn recht in de buitenlucht, de windhanen komen tot leven in de wind, het bos kan enkel buiten ingeplant worden.

Endlich

- Afstand langs route: 7.02 km

De Endlich werd gebouwd in 1954 op een Duitse scheepswerf voor rekening van een Duitse industrieel. Bedoeling was een robuust schip te bouwen dat de ijsmassa in de Noordelijke zeeën zou

Afbeelding 20: Endlich (Bron: *Heyde Etienne*)

aankunnen. Daarom werden de beste materialen gebruikt. Het schip is 19,50 meter lang, 4,9 meter breed en heeft een diepgang van 2,9 meter. Het totale gewicht van het schip bedraagt 36 ton. De Endlich biedt plaats aan een bemanning van acht man. In 1997 werd Roger Linthout eigenaar van het schip en ondertussen is de Endlich het vlaggenschip van Nieuwpoort geworden.

Yachtclub KYCN

- Afstand langs route: 7.28 km

Afbeelding 21: Yachtclub KYCN (Bron: *Heyde Etienne*)

Schiereiland Kromme Hoek

De KYCN is opgericht in 1932 en is hierdoor één van de oudste Belgische Yachtclubs. In 1938 werd het eerste Clubhuis opgericht langs de IJzer. Dit Clubhuis werd geschonken aan de Nieuwpoortse Zee scouts. In 1971 werd, door toedoen van toenmalig Commodore Paul Orban, een nieuw clubhuis opgericht op de Kromme Hoek, daar waar ooit de Vierboete de veilige haven duidde. Zo begon het KYCN-verhaal op het schiereiland. De KYCN staat voor Jeugd, Familie en Sport. Dit laatste vertaalt zich dan ook de in de organisatie van talrijke kampioenschappen. Zowel Belgische, Europese als wereldkampioenschappen streken hier neer. Alsook is de KYCN één van de stichtende leden van het Noordzeekampioenschap.

Wat is de blauwe vlag?

Blauwe Vlag is een internationaal kwaliteitslabel voor

duurzaam toerisme en duurzame recreatie.

Stranden, zwembad en jachthavens met Blauwe Vlag onderscheiden zich op het vlak van bewustmaking en educatie, waterkwaliteit, milieu- en duurzaamheidsmanagement en veiligheid, dienstverlening en toegankelijkheid. Jachthavens met Blauwe Vlag zetten bovendien extra in op verantwoord en duurzaam ondernemen, de sociale aspecten van hun werking en hun relatie met de lokale gemeenschap. Ook booteigenaars spelen een belangrijke rol bij het zorg dragen voor mariene ecosystemen. Zij kunnen hun engagement kenbaar maken door het Blauwe Vlag-charter te ondertekenen en een Blauwe Vlag te laten wapperen op hun boot.

Poolreiziger Dixie Dansercoer

- Afstand langs route: 7.55 km

Afbeelding 22: Poolreiziger Dixie Dansercoer (Bron: *Heyde Etienne*)

Op 16 september 2007 vertrekt uit Nieuwpoort Dixie Dansercoer, de Nieuwpoortse poolreiziger richting Antarctica met de Euronav Belgica op Zuidpoolexpeditie.

Ter gelegenheid van het vertrek "Expeditie Dansercoer" is het kunstwerk "De poolreiziger" geplaatst langs de Robert Orlent Promenade.

Kunstenaar Freddy Cappon "Toen schepen Geert Vanden Broucke mij vroeg om een kunstwerk te maken als hommage aan poolreiziger Dixie Dansercoer, heb ik geen enkel moment gearzeld. Ik heb immers veel respect voor Dixie, een natuurmens die bijzonder gedreven te werk gaat".

Het kunstwerk is 6 meter hoog en 3 meter breed, gemaakt in cortenstaal. De pilaren strekken zich hoog uit en met de poolcirkels vormen ze een cirkelboog of Arc. De ingebeelde weg die Dixie doorkruist als langlaufer die een slee met materiaal trekt, alleen met zijn gedachten en gevoelens strekt zich uit

richting hemel.

Het is ter plaatse gemaakt in drie maanden tijd.

Ereburger van Nieuwpoort Dixie Dansercoer komt tijdens een expeditie in Groenland om het leven.

Eind april 2021 startte Dansercoer (58) met Seb Audy (42) de Canadese reisgezel de expeditie. Maar maandagavond 7 juni 2021 liep het mis. Dansercoer is rond 20.30 uur Belgische tijd in een gletsjerspleet gevallen, op zowat 250 kilometer ten noorden van de stad Upernavik.

Een week na het overlijden van poolreiziger Dixie Dansercoer komen er nog steeds mensen bloemen en kaartjes leggen aan het standbeeld "De Poolreiziger".

Seastar Nieuwpoort

12

- Afstand langs route: 7.69 km

Afbeelding 23: Seastar Nieuwpoort (Bron: Heyde Etienne)

Havenrondvaarten

Na jarenlang op alle grote rivieren en kanalen van Europa te hebben gevaren gooide kapitein Olislagers zijn roer om.

In 1991 kwam Rederij Seastar tot leven, de eerste stappen in de passagiersvaart waren een feit. Door de jaren heen, gaf hij zijn kennis door aan zijn zonen en zo werd de rederij héél snel een familiale onderneming.

Een onderneming, die 30 jaar later, nog steeds garant staat voor veiligheid en kwaliteit, met als belangrijkste doel, u het leven op het water laten zien, voelen en beleven. Stap mee aan boord en geniet van de unieke schoonheid die de Nieuwpoortse haven te bieden heeft en ontdek de prachtige fauna en flora van de Westhoek.

Rondvaarten zijn er gans het jaar.

Kattesas - Oudeveernevaart sas

13

- Afstand langs route: 7.89 km

Afbeelding 24: Kattesas - Oudeveernevaart sas (Bron: Heyde Etienne)

In de nacht van 26 op 27 oktober 1914 werden met dit sas de eerste pogingen ondernomen om de IJzervlakte gecontroleerd onder water te zetten. Karel Cogge uit Veurne kapitein Thijs en enkele militairen voerden dit uit. Het gebied tussen de IJzer en de spoorwegberm Nieuwpoort – Diksmuide was door het leger op aanwijzing van Karel Cogge daarvoor afgebakend. De watertoevoer bleek te gering. De opmars van de Duitse leger werd uiteindelijk gestuit toen de aanvoer van water dan toch op 29 oktober beter slaagde via een kortere weg van de Noordvaart (Veurne Ambacht) door de bijdrage van Hendrik Geeraert uit Nieuwpoort, kapitein Umé en enkele militairen.

Bron tekst op de het infobord

Vismijn Nieuwpoort

14

- Afstand langs route: 8.37 km

Afbeelding 25: Vismijn Nieuwpoort (Bron: Heyde Etienne)

De eerste vismijn te Nieuwpoort 1908

“Op den 2en junius [1819] heeft men beginnen af te breeken het visch-kloktie. Dit torreken waer in was hangende een kloktie / die noch voortkomt van de torre der voormaelige kerke der religieusen Conceptionnissten / nonnekens / die gestaen heeft ter westzijde van de Kokstraete over het militair hospitaal / was dienende om wanneer er ter kaeijmijn verschen vist werd verkogt de koopers bij een te roepen, en was nog een van de 52 a 54 (70) torrekens die eertijds hebben gestaen op de stads-wallen of vesten dezer stede, en was geplaetst op den vesten ter kaeije, geevende op de Kokstraete. Men heeft dit kloktje dan geplaetst tusschen twee hoge staeken, staende boven de kaeij-poorte alwaer het heden [juni 1819]te zien is.”

Uit de “Beschryving der stad ende haven van Nieuport...” van Joannes Rybens en Thomas De Roo (vader en zoon).

De tweede vismijn 1923 - 1924

Door de toeloop van vissers uit de Westkust, was er dus een vismijn nodig. Eerder zocht men nog zijn heil in vissersherbergen. Maar de roep om een vismijn steeg.

Een houten barak, die dienstdeed als vismijn, werd opgetrokken. Deze barak kwam dwars op de Kaai te staan, ter hoogte van de Kaaistraat. Groot was die niet.

Net zoals vóór 1914, kwam er een klokje op de vismijn te hangen. Telkens er een visverkoop plaatsgreep werd die geluid.

De derde vismijn 1927-1928

Door het plaatsen van hulpmotoren op de zeilboten werd de visaanvoer regelmatig, daar men minder afhankelijk werd van de weeromstandigheden. Ook groeide het aantal vissers uit De Panne en Oostduinkerke, die zich te Nieuwpoort kwamen vestigen, aan.

Er was dus nood aan een grotere vismijn.

In 1927-1928 werd een stenen vismijn gebouwd ter hoogte van de Kaaistraat, maar nu evenwijdig met de

kaai.

De voorzijde van de mijn bestond uit een open palenconstructie. Het gedeelte waar de verkoopbeurten plaatsgrepen werd afgebakend met paaltjes en kettingen. Aan de achterzijde werd een ruimte als pakhuis en opslagplaats voorzien.

Ook hier kwam er een klokje te hangen.

De vierde vismijn 1945

September 1944 zag de bevrijding van Nieuwpoort. De Duitsers bliezen bij hun aftocht de kaaimuren op. De sluizen die de vlotkom op hoogwaterpeil hielden werden eveneens volledig vernield.

Slechts in het voorjaar van 1945 kwam de visserij weer op dreef. De zeemijnen maakten echter nog heel wat slachtoffers. In het eerste jaar na de bevrijding vonden 72 Vlaamse vissers een zeemansgraf.

Noodgedwongen meerden de vissers in het “bassin” (Vlotkom) aan, waar ook een tijdelijke vismijn werd opgetrokken. Het was een houten gebouwtje van 20 op 10 meter, betimmerd met golfplaten. Omdat de wind vrij spel had in het gammele vismijntje, kreeg het al spoedig de naam “t Stalletje van Bethlehem”. Sommigen spraken van het “blekken kot”. (Niet te verwarren met het blekken kot, dat jaren later, verder langs de havengeul kwam te staan en door de reddingsdienst gebruikt werd.

De kleine vismijn werd later verruimd met een 30 meter lange, metalen loods en aangebouwd bureau.

De vijfde vismijn 1953

De nieuwe vismijn werd op 25 mei 1953 officieel ingewijd. De Nieuwpoortse vloot telde toen 59 kleinere, houten kustvaartuigen met een globale tonnenmaat van 1400 ton.

Het gebouw dat in 1952 opgetrokken werd, had een lengte van 92 op 23 m. De verkoophal was toegankelijk via 14 ophaalbare poorten. Er waren ook negen grote en drie kleine pakhuisen.

De luifel aan de noordzijde was bedoeld om wat bescherming te bieden aan de vislossers.

In de 15 m hoge toren, met aan de vier zijden een elektrisch verlicht uurwerk, bevond zich een sirene die het begin van de verkoopssessies aankondigde.

In 1970 werd er gestart met een uitbreiding van 80 op 23 m. De visverkoopshal verdubbelde zo in omvang. Er kwam ook een verdieping met drie zalen, nieuwe pakhuizen, twee doorgangen en een traphal bij.

Op 16 juni 1972 werd het nieuw gedeelte van de vismijn feestelijk ingewijd.

Grote bronzen gedenkplaten aan gevels

 - Afstand langs route: 8.96 km

Afbeelding 26: Grote bronzen gedenkplaten aan gevels (Bron: Heyde Etienne)

Elke plaat geeft een schuilplaats weer van sectie behoorde tot de Section artistique de l'Armée Belge en ingekwartierd was bij de Sapeurs-Pontoniers, een genieeenheid die instond voor het onderhoud van sluizen en hydraulische inrichtingen van het Belgische front. De plaat is rechthoekig met een rondgebogen bovenzijde met vlakke uiteinden en een eenvoudige omlijsting.

Tekst Friede Lox

De Veurnesluis en de uitwateringssluis

 - Afstand langs route: 8.98 km

De Veurnesluis op de Veurnevaart is het eerste waterbouwkundig kunstwerk op de Ganzepoot bij de

Afbeelding 27: De Veurnesluis en de uitwateringssluis (Bron: Heyde Etienne)

Afbeelding 28: De Veurnesluis en de uitwateringssluis (Bron: Heyde Etienne)

Belgische stad Nieuwpoort, komende van de stad. Het werd gebouwd in 1876. Het werk bestaat uit een schutsluis en een uitwateringssluis of overlaat. De schutsluis is acht en een halve meter breed. Ze geeft toegang tot de Nieuwpoort-Duinkerkevaart (de Nieuwpoort-Veurne-Duinkerkevaart), kortweg de Veurnevaart. De overlaat laat toe hemelwater af te voeren dat gevallen is in de polder van de Noordwatering Veurne en daar voorbij.

Tekst Friede Lox

Een grote bronzen gedenkplaat

 - Afstand langs route: 9.02 km

Aan één der gevels van het huis nummer 37 was een grote bronzen gedenkplaat bevestigd. Ze herinnerde aan de locatie van de schuilplaats van de kunstschilder Bastien, die behoorde tot de Section artistique de l'Armée Belge en ingekwartierd was bij de Sapeurs-Pontoniers, een genieeenheid die instond voor het onderhoud van sluizen en hydraulische inrichtingen van het Belgische front. De

Afbeelding 29: Een grote bronzen gedenkplaat (Bron: Heyde Etienne)

plaat is rechthoekig met een rondgebogen bovenzijde met vlakke uiteinden en een eenvoudige omlijsting.

Tekst Friede Lox

Het gedenkteken voor luitenant Calberg

15

- Afstand langs route: 9.06 km

Afbeelding 30: Het gedenkteken voor luitenant Calberg (Bron: Heyde Etienne)

In het kleine park staat ook het eenvoudige gedenkteken van de Belgische genie, die bij het sluizencomplex het waterpeil van de inundatie in stand moest houden. Het Luitenant Calberg monument is een gedenkteken voor een Belgische gevallen van de Eerste Wereldoorlog. Het is een anderhalve meter hoog rechthoekig bakstenen muurtje op een sokkel met ingemetselde hardstenen plaat met opschrift "ICI EST TOMBE LE 16 OCTOBRE 1917 LE LIEUTENANT DU GENIE BELGE LEOPOLD CALBERG DES SAPEURS PONTONNIERS R.I.P." Het gedenkteken werd opgericht door zijn nabestaanden bij het sluizencomplex van Nieuwpoort, de plaats waar hij diende en waar hij dodelijk getroffen werd. Het heeft een blijvende betekenis als voorbeeld van

de wijze waarop de natie, de wapenmakers en nabestaanden omgingen en nog omgaan met het verlies van de vele beloftevolle jonge slachtoffers van de oorlog.

Tekst Friede Lox

Het IJzergedenkteken

15

- Afstand langs route: 9.09 km

Afbeelding 31: Het IJzergedenkteken (Bron: Heyde Etienne)

Vorbij de oude loop van de IJzer (of Kreek van Nieuwendamme) en de huidige IJzer (met de lepersluis) staat het indrukwekkende IJzergedenkteken. Dit beeld van de Nieuwpoortse kunstenaar Pieter Braecke moest in het eeuwfeestjaar 1930 België voorstellen: een vrouw afgewend van de invaller uit het oosten, de kroon beschermend in de handen. De vier figuren tegen het voetstuk verbeelden de weerstand: een blinde, een gewonde, een zieke en een weerbare soldaat.

Tekst Friede Lox

Wittebrug

15

- Afstand langs route: 9.28 km

De Wittebrug is een waterloop die de Kreek van Nieuwendamme via een duiker onder de Brugsesteenweg verbindt met de Noordvaart. Door het Springsas te openen zou het gebied ten zuiden van de IJzer onder water komen. Daar zouden eigen troepen (Fransen, Belgen) opgesteld worden. Schipper Hendrik Geeraert heeft daarop gewezen op 21 oktober 1914. De waterloop werd afgedamd. Als

Afbeelding 32: Wittebrug (Bron: *Heyde Etienne*)

dat ter hoogte van de Wittebrug was, zou inundatie zich toch tot aan de Brugsesteenweg ten zuiden van de IJzer uitgestrekt hebben.

Tekst Friede Lox

Demarcatiepaal nummer 13

15

- Afstand langs route: 9.3 km

Afbeelding 33: Demarcatiepaal nummer 13 (Bron: *Heyde Etienne*)

De demarcatiepaal nummer 13 bij de waterloop Wittebrug herinnert aan de Slag aan de IJzer en de onderwaterzetting van de IJzervlakte eind oktober 1914. Deze paal is één van de 22 demarcatiepalen, die in de eerste helft van de jaren 1920 zijn geplaatst door de Touring Club de Belgique, ter markering van symbolische plaatsen langs de voormalige frontlijn uit de Eerste Wereldoorlog. Deze demarcatiepalen, naar een ontwerp van de Franse beeldhouwer Paul Moreau-Vauthier, werden in drie varianten uitgewerkt: een Belgisch, Frans en Brits model. Hier

betreft het een Belgisch model. Het is een geprofileerde rozegranieten zuil op een betonnen sokkel geplaatst, met piramidale opbouw, bekroond met een gesculpteerde Belgische helm (Adrianmodel), waarop een kenteken met een leeuwenkop is aangebracht. De helm is omlijst met een lauwerkrans. Op de zuil is een reliëf uitgehouwen met aan de linkerszijde een veldfles en aan de rechterszijde een ARS-gasmasker. Aan de vier hoeken is een handgranaat opgehangen aan een palmtak. Op de voorzijde staat bovenaan "NIEUPOORT", daaronder "HIER WERD DE OVERWELDIGER TOT STAAN GEBRACHT" (moeilijk leesbaar), en onderaan "Touring Club de Belgique - Don de la Flandre Orientale". Links "1914", rechts "1918". Afmetingen: H.125 x Br.75 x D.65cm. Uitvoering: onderaan links en rechts "Léon Telle, Granitier, Andlau, Alsace" (gesigneerd, maar moeilijk leesbaar); "Paul Moreau-Vauthier, Statuaire c" (gesigneerd).

Tekst Friede Lox

Het waterspaarbekken

16

- Afstand langs route: 10.38 km

Afbeelding 34: Het waterspaarbekken (Bron: *Heyde Etienne*)

Afbeelding 35: Het waterspaarbekken (Bron: *Heyde Etienne*)

Door het waterspaarbekken loopt de IJzer. Voorheen situeerden zich op deze plaats ontginningsputten van een steenbakkerij en een zandgroeve. Ten behoeve van de aanleg van de E40-autosnelweg is door

winning van zand het spaarbekken ontstaan. Op de linkeroever van de IJzer werd een recreatieve functie toebedacht en herbergt onder andere de kampeerterreinen van de Kompas-camping Nieuwpoort. Op de rechteroever de Westhoek Marina met een aanlegcapaciteit voor ca. 200 boten die onder toezicht staat van de VVW Westhoek. Zodoende werd deze kleine poldergemeente ruimschoots geïntegreerd in de toeristische bedrijvigheid van Nieuwpoort, meer bepaald de polyvalente waterrecreatie en het verblijfs- alsook het riviertoeisme.

Het waterspaarbekken is de plaats voor watersportkampen waterratten Sport Vlaanderen (vroegere Bloso).

 Standbeeld als gedenkteken voor het 14de Linieregiment

 - Afstand langs route: 10.83 km

Afbeelding 36: Standbeeld als gedenkteken voor het 14de Linieregiment (Bron: Heyde Etienne)

Dit monument herinnert aan de deelname van het 14de Linieregiment aan de Slag aan de IJzer. Op 23 oktober betrok het regiment de loopgraven van de eerste lijn te Sint-Joris. De Duitsers, op de andere oever van de IJzer, bestookten hen frontaal met een zwaar artillerievuur. De 24ste werden ze daarenboven in de flank aangevallen en moesten ze onder vreselijke omstandigheden terugtrekken: een heel deel werd neergemaaid door de Duitse mitrailleurs. Tussen 22 en 24 oktober verloor het regiment op deze oever ongeveer 900 man. Sint-Joris was gevallen en zou een stevige Duitse voorpost worden op de linkeroever. 's Avonds overnachtte de rest van het regiment in de steenbakkerij van Ramskapelle. De commandant en luitenant waren op het slagveld gebleven. De volgende dag werden de overgeblevenen samengevoegd tot een bataljon en

naar de tweede lijn te Nieuwpoort gestuurd. Het regiment telde nog nauwelijks 300 man.

 Luitenant-Generaal Emile J.H. Dossin

 - Afstand langs route: 10.87 km

Afbeelding 37: Luitenant-Generaal Emile J.H. Dossin (Bron: Heyde Etienne)

Luitenant-Generaal Emile J.H. Dossin (Luik, 1854 - Elsene, 1936) was in 1914 commandant van de 2de Legerafdeling. De 2de Legerafdeling had de opdracht gekregen om Antwerpen tot het uiterste te verdedigen, om zo de aftocht van het Belgische leger te dekken. Dossin besloot echter na 2 dagen strijd om zijn divisie op de linker Scheldeoever te brengen. Daarna zette hij met succes de strijd voort bij Nieuwpoort. Het 7de Linieregiment trok op 19 oktober 1914 op de linkeroever van de IJzer terug, ter hoogte van Sint-Joris, en kon het Duits offensief van 21-23 oktober afslaan. Vooral bij de Uniebrug vonden zware gevechten plaats. Uiteindelijk eiste de uitputting zijn tol en viel Sint-Joris in Duitse handen. Dossin had zijn divisiehoofdkwartier in Wulpen. Het was onder hem dat de onderwaterzetting plaatsvond. Zijn falen bij Antwerpen echter leidde ertoe dat hij "ter beschikking werd gesteld". In 1915-1918 was hij militair gezant van de Belgische Regering in Sainte-Adresse. Na de oorlog pleitte Dossin met succes tegen deze smaad. Hij werd in de adelstand verheven en mocht na 1932 de titel voeren van "Baron Dossin van Sint-Joris". Verder werd hij bekroond met allerlei eretekens. Er bestaat ook nog een kazerne die zijn naam draagt, in Mechelen, waar nu "Het Joods Museum van Deportatie en Verzet" gevestigd is.

 Sint-Gregoriuskerk Sint-Joris

 - Afstand langs route: 10.88 km

Afbeelding 38: Sint-Gregoriuskerk Sint-Joris (Bron: Heyde Etienne)

Afbeelding 39: Sint-Gregoriuskerk Sint-Joris (Bron: Heyde Etienne)

Afbeelding 40: Sint-Gregoriuskerk Sint-Joris (Bron: pers)

Het voormalig éénbeukig gotisch kerkje, met toren die na brand in 1762 hersteld was, werd afgebroken in begin 19de eeuw. Het ca 1850-60 herbouwde

bedehuis, dat ten oosten van de IJzer lag, werd tijdens de oorlog 1914-18 volledig verwoest.

Na de eerste wereldoorlog kwamen er ook plannen voor een nieuwe parochiekerk.

De huidige neogotische driebeukige hallenkerk werd opgetrokken in 1923 volgens de plannen van de voorgaande kerk.

Een massieve toren boven de ingang bevat de drie grote klokken, H. Laurentius 966 kg, de H Livinus 650 kg en de H. Joseph 514kg. Deze drie klokken met als toonhoogten fa, sol en la worden samen met het torenuurwerk gestuurd.

De kerk is volledig opgebouwd uit bakstenen en is rondom omgeven van schoormuren met drie versterkingen.

Kerk voor het eerste in gebruik genomen in januari 1924.

Bij storm in januari 1970 met windvlagen tot 167 mm/ uur boorde de torenspits zich 1,5 merter in de vloer van de kerk.

Meer info: kerkbestuur-nieuwpoort-be

Kompas Camping Nieuwpoort

- Afstand langs route: 11.68 km

Afbeelding 41: Kompas Camping Nieuwpoort (Bron: Heyde Etienne)

Kompas Camping Nieuwpoort is een verrassend complete vakantiebestemming. Je vindt er alle faciliteiten én ingrediënten voor een perfecte vakantie aan zee. Je komt bij ons op vakantie zoals je dat zelf wilt. Er is keuze genoeg voor jong en oud. De kampeerplaatsen zijn ruim, de verhuuraccommodaties luxueus, de zwembaden verwarmd, de ligging uniek, de speeltuinen avontuurlijk, ... Op wandel- of fietsafstand vind je strand, zee, duinen, dijk, winkelstraat van Nieuwpoort-Bad, haven van Nieuwpoort-Stad, ...

Nieuwpoort heeft het allemaal en maakt jouw vakantie perfect!

 Ramscapelle Road Militari Cemetery

 - Afstand langs route: 11.72 km

Afbeelding 42: Ramscapelle Road Militari Cemetery (Bron: *Heyde Etienne*)

Britse militaire begraafplaats.

Het grootste deel van de bijzettingen in perk I werd verricht in juli en augustus 1917, toen de sector Nieuwpoort door het Britse 'XV Corps' werd verdedigd. Na de oorlog kwam er een aanzienlijke uitbreiding (meer dan 700 graven) door de ontruiming van andere begraafplaatsen in de omgeving.

Op Ramscapelle Road Military Cemetery werden eveneens 380 Franse graven uit de periode 1914-1915 verzameld, maar deze werden later door de Franse autoriteiten terug ontgraven en overgebracht.

Nu liggen er 830 (waarvan 312 niet geïdentificeerde) doden uit het Verenigd Koninkrijk, 8 Australiërs, 2 Canadezen, 1 Zuid-Afrikaan en 2 niet gekende Duitsers begraven. Dit maakt een totaal van 843 doden, waarvan 2 er herdacht worden met een zgn. 'special memorial'. Van hen wordt aangenomen dat ze hier onder een naamloze grafsteen liggen. 26 andere 'special memorials' en een 'duhallow block' herinneren aan 26 doden, die oorspronkelijk in de omgeving van Nieuwpoort begraven lagen, maar wiens graf door het oorlogsgeweld vernietigd werd en nadien niet meer kon teruggevonden worden.

De begraafplaats is ontworpen door Edwin Lutyens (hoofdarchitect) en G.H. Goldsmith (uitvoerend architect).

De graven liggen verspreid over 9 perken. Het geheel wordt getooid met bloemperken, struiken, populieren (die o.m. het offerkruis en de toegang markeren) en Zweedse lijsterbessen.

 De stedelijke begraafplaats

 - Afstand langs route: 11.75 km

Afbeelding 43: De stedelijke begraafplaats (Bron: *Heyde Etienne*)

De stedelijke begraafplaats van Nieuwpoort, waar voor het eerst een overledene begraven werd op 3 november 1806, is gelegen ver buiten de bewoonde kern, op grondgebied van deelgemeente Sint-Joris. Deze begraafplaats van Nieuwpoort heeft sinds het begin van de 19de eeuw ook de evolutie gekend die men terugvindt op andere begraafplaatsen.

Tekst Friede Lox

 Voormalig station van Ramscapelle

 - Afstand langs route: 13.77 km

Afbeelding 44: Voormalig station van Ramscapelle

De stations op de spoorlijn Nieuwpoort-Diksmuide liggen op de 1ste linie en komen voor het inrichten van een observatiepost uitstekend in aanmerking.

In het station van Ramscapelle bouwt men een betonnen observatiepost. Van hieruit heeft men een uitstekend uitzicht op de weidse watervlakte, waarin enkel de toppen van de hoeves zichtbaar zijn. De resten van de observatiepost zijn nu nog te zien in de tuin van het station van Ramscapelle.

 Gedenkplaat van het 14de linieregiment

 - Afstand langs route: 13.79 km

Afbeelding 45: Gedenkplaat van het 14de linieregiment (Bron: Heyde Etienne)

Juist over de niet meer gebruikte spoorweg een gedenkplaat van het 14de linieregiment, één der vele oorlogsherinneringen in dit IJzerdorp. Een monumentje verhaalt dat het regiment op 31 oktober 1914 glorieus deelnam aan de herovering van Ramskapelle. Toch verloor het meer dan 100 man.

 Sint-Laurentiuskerk Ramskapelle

 - Afstand langs route: 14.12 km

Afbeelding 46: Sint-Laurentiuskerk Ramskapelle (Bron: Heyde Etienne)

De huidige neogotische driebeukige hallenkerk werd opgetrokken in 1923 volgens de plannen van de voorgaande kerk.

Afbeelding 47: Sint-Laurentiuskerk Ramskapelle (Bron: Heyde Etienne)

Afbeelding 48: Sint-Laurentiuskerk Ramskapelle (Bron: Heyde Etienne)

Een massieve toren boven de ingang bevat de drie grote klokken, H. Laurentius 966 kg, de H. Livinus 650 kg en de H. Joseph 514kg. Deze drie klokken met als toonhoogten fa, sol en la worden samen met het torenuurwerk gestuurd.

De kerk is volledig opgebouwd uit bakstenen en is rondom omgeven van schoormuren met drie versterkingen.

Kerk voor het eerste in gebruik genomen in januari 1924.

Het kerkhof ligt rondom de kerk.

Meer info: www.kerkbestuur-nieuwpoort.be

 Belgische Militaire begraafplaats

 - Afstand langs route: 14.73 km

Deze begraafplaats werd na de oorlog aangelegd. Achter de indrukwekkende voormuur staan negen boogvormige rijen grafstenen. Ze zijn uit blauwe hardsteen gemaakt, dragen een metalen driekleur en een bronzen identificatieplaat.

Begraafplaats met 632 grafstenen, waarvan ongeveer 400 naamloze.

Afbeelding 49: Belgische Militaire begraafplaats (Bron: Heyde Etienne)

De spoorwegbedding Nieuwpoort – Diksmuide

23 - Afstand langs route: 15.34 km

Afbeelding 50: De spoorwegbedding Nieuwpoort – Diksmuide (Bron: Heyde Etienne)

De spoorwegbedding van de in 1974 gedesaffekteerde spoorlijn nummer 74 tussen Diksmuide en Nieuwpoort vormde het sluitstuk van de Belgische verdedigingslinie tegen het Duitse leger. De Frontzate fiets- wandelweg Ramskapelle Dixmuide. Tekst Friede Lox

Het provinciedomein 'Koolhofput'

24 - Afstand langs route: 15.67 km

Het provinciedomein Koolhofput is gelegen op de grens van Nieuwpoort en Koksijde. Het grenst aan de Veurnaart en aan de provinciale Groene As de Frontzate, de voormalige spoorwegbedding tussen Diksmuide en Nieuwpoort. Deze diepe waterput van

Afbeelding 51: Het provinciedomein 'Koolhofput' (Bron: Heyde Etienne)

10 ha is ontstaan door uitgraving van zand voor de aanleg van de A18 (Jabbeke-Veurne-Calais). Intussen is de Koolhofput een pleisterplaats voor mens en dier geworden. Watervogels en vissen enerzijds, vissers, wandelaars en natuurliefhebbers anderzijds voelen er zich thuis. In het kader van de landinrichting werd de Koolhofput verder voorzien van observatiehutten, paaiplaatsen, een wandelpad en beplantingswerken. Ook de hengelsporters komen aan hun trekken met de aanleg van een hengelplatform en een parking. Vlakbij vind je enkele oorlogsrestanten uit de Eerste Wereldoorlog. Tekst Friede Lox

Het pompgebouw 'Veurne-Ambacht'

25 - Afstand langs route: 15.89 km

Afbeelding 52: Het pompgebouw 'Veurne-Ambacht' (Bron: Heyde Etienne)

Het pompgebouw bevat 5 automatisch werkende turbinepompen met elk een capaciteit van 5,5 m³/s. Deze pompen worden gestuurd op basis van een lokale waterpeiling. De totale capaciteit maakt van dit gebouw één van de grootste van Vlaanderen. Het water wordt verpompt naar een perskanaal waarin het water hoger komt dan de getijdenwerking van de zee. Bij laagtij op zee kan de Grote Beverdijkvaart ook gewoon uitstromen in zee langs het pompgebouw. Het pompgebouw wordt in opdracht van de VMM

Afbeelding 53: Het pompgemaal 'Veurne-Ambacht' (Bron: *Heyde Etienne*)

uitgebaat door de Polder Noordwatering Veurne.
Tekst Friede Lox

Een bunker in de spoorwegberm

26 - Afstand langs route: 15.9 km

Afbeelding 54: Een bunker in de spoorwegberm (Bron: *Heyde Etienne*)

Vermoedelijk gaat het hier om de restanten van een keuken, gelegen tussen de noordelijke uitloper van het spaarbekken "Koolhofput" en de voormalige spoorwegbedding. *Volg het paadje tussen de frontzateberm en de vijver tot aan het betonnen rustpunt met infoborden over de Frontzate en haar strategische rol tijdens WO I en de Spoorlijn 74.

Tekst Friede Lox

Het sas van Dierendonck

25 - Afstand langs route: 15.96 km

Het sas van Dierendonck is een waterbouwkundige

Afbeelding 55: Het sas van Dierendonck (Bron: *Heyde Etienne*)

Afbeelding 56: Het sas van Dierendonck (Bron: *Heyde Etienne*)

constructie gebouwd omstreeks 1867 waarin een schutsluis en een uitwateringssluis worden gecombineerd en waarbij de waterhuishouding in twee aparte waternetten, enerzijds voor de scheepvaart en anderzijds voor het polderbeheer, kan worden georganiseerd. Het sas maakt hierbij de verbinding tussen het bovenliggende scheepvaartwaternet (bestaande uit het Kanaal Duinkerke-Nieuwpoort en de IJzer, de Lovaart en het Kanaal Nieuwpoort-Plassendale en het onderliggende polderwaterloppennet van de Noordwatering Veurne (onder meer bestaande uit de Noordvaart of Veurne-Ambachtvaart, de Slijkvaart of Oostvaart en de Koolhofvaart). Het sas is beschermd als monument Sas van Dierendonck sinds 03-03-2015.

(Bron: inventaris bouwkundig erfgoed \ geheel \ bouwkundig geheel)

De spoorwegbrug

27 - Afstand langs route: 16.1 km

De spoorwegbrug over de Veurnevaart werd gedemonteerd en kreeg voorafgaand aan de terugplaatsing op 12 juli 2018 een heuse opknopbeurt. De vernieuwde Frontzatebrug is open voor fietsers en voetgangers, zowel richting Diksmuide als Nieuwpoort-Stad.

Afbeelding 57: De spoorwegbrug (Bron: *Heyde Etienne*)

Tekst Friede Lox

Het Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke (de Veurnevaart)

- Afstand langs route: 16.13 km

Afbeelding 58: Het Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke (de Veurnevaart) (Bron: *Heyde Etienne*)

De Veurnevaart begint in Nieuwpoort aan het Veurnnesas of de Veurnesluis, een onderdeel van de zogenaamde Ganzepoot aan de IJzer, waar het verbinding maakt met de IJzer, de Noordzee en de Plassendalevaart. De Veurnevaart loopt van Nieuwpoort oostwaarts, via Wulpen langs Adinkerke naar de stad Veurne. Na bijna 19 kilometer op Belgisch grondgebied stroomt de vaart verder in Frankrijk, langs Bray-Dunes en Zuidkote tot in Duinkerke.

De verbreding verdieping en rechtekking begon in 1639 ... Er was reeds een waterweg gedeeltelijk via de Venepe (Koolhofvaart) en Langelis vanaf Wulpen (die kwam van Frankrijk via Adinkerke).

Tekst: Friede Lox

Vind de route op RouteYou

Bekijk op mobiel

&rzkqng